

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS
2006 m. sausio 10 d. *

Byloje C-94/03

dėl 2003 m. vasario 28 d. pagal EB 230 straipsnį pareikšto ieškinio dėl panaikinimo

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama G. zur Hausen, L. Ström van Lier ir E. Righini, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Europos Sąjungos Taryba, atstovaujama iš pradžių B. Hoff-Nielsen ir M. Sims-Robertson, vėliau – M. Sims-Robertson ir K. Michael,

atsakovė,

* Proceso kalba; anglų.

palaikomą:

Prancūzijos Respublikos, atstovaujamos G. de Bergues, F. Alabrune ir E. Puisais, nurodžiusios adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

Nyderlandų Karalystės, atstovaujamos H. G. Sevenster, S. Terstal ir N. A. J. Bel,

Austrijos Respublikos, atstovaujamos E. Riedl, nurodžiusios adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

Suomijos Respublikos, atstovaujamos T. Pynnä, nurodžiusios adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės, atstovaujamos R. Caudwell, padedamos *barrister* A. Dashwood, nurodžiusios adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

Europos Parlamento, atstovaujamo iš pradžių C. Pennera ir M. Moore, vėliau – M. Moore ir K. Bradley, nurodžiusio adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

įstojusių į bylą šalių,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. W. A. Timmermans (pranešėjas), teisėjai J. Makarczyk, C. Gulmann, P. Kūris ir J. Klučka,

generalinė advokatė J. Kokott,
posėdžio sekretorė L. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2005 m. balandžio 7 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2005 m. gegužės 26 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Šiuo ieškiniu Europos Bendrijų Komisija prašo panaikinti 2002 m. gruodžio 19 d. Tarybos sprendimą 2003/106/EB dėl Roterdamo konvencijos dėl sutikimo, apie kurią pranešama iš anksto, procedūros, taikomos tam tikroms pavojingoms cheminėms medžiagoms ir pesticidams tarptautinėje prekyboje, patvirtinimo Europos bendrijos vardu (OL L 63, 2003, p. 27, toliau – ginčijamas sprendimas), nes jis pagrįstas EB 175 straipsnio 1 dalimi, o ne EB 133 straipsniu.

Teisinis pagrindas

- 2 1998 m. rugsėjo 10 d. priimtos ir nuo kitos dienos atviros pasirašymui visoms valstybėms ir regioninėms ekonominės integracijos organizacijoms Roterdamo konvencijos (toliau — konvencija) tikslas, remiantis jos 1 straipsniu, yra „skatinti visuotinę atsakomybę ir bendras Šalių pastangas tarptautinėje prekyboje tam tikromis pavojingomis cheminėmis medžiagomis siekiant apsaugoti žmogaus sveikatą ir aplinką nuo potencialaus kenksmingo poveikio ir prisidėti prie aplinkosaugos požiūriu tinkamo jų naudojimo“. Šiame straipsnyje teigiama, kad šis tikslas turi būti pasiektas „skatinant keitimąsi informacija apie (šių medžiagų) savybes, užtikrinant, kad būtų priimami nacionaliniai sprendimai dėl jų importo ir eksporto, ir pranešant apie tuos sprendimus Šalims“.
- 3 Remiantis konvencijos 3 straipsniu, reglamentuojančiu konvencijos taikymo sritį, konvencija taikoma „draudžiamoms arba griežtai ribojamoms cheminėms medžiagoms“ ir „labai pavojingiems pesticidų junginiams“, išskyrus tam tikras šio straipsnio 2 dalyje išvardytas medžiagas. Į šios konvencijos taikymo sritį patenkančios medžiagos plačiau apibrėžiamos konvencijos 2 straipsnyje.
- 4 Iš šio 2 straipsnio b ir c punktų išplaukia, kad sąvokos „uždrausta“ arba „griežtai ribojama“ „cheminė medžiaga“ reiškia chemines medžiagas, kurių atitinkamai „bet koks“ arba „faktiškai bet koks“ „naudojimas <...> buvo uždraustas galutiniu reglamentuojančiu dokumentu siekiant apsaugoti žmogaus sveikatą ar aplinką“. Kai dėl „labai pavojingų pesticidų junginių“, jie apibrėžiami to paties straipsnio d punkte kaip „cheminės medžiagos, pagamintos naudoti kaip pesticidas, stipriai veikiančios sveikatą ar aplinką, kurių poveikis pastebimas per trumpą laiką po

vienkartinio ar daugkartinio poveikio laikantis naudojimo sąlygų“. Šių dviejų tipų medžiagoms taikomos procedūros aprašytos atitinkamai konvencijos 5 ir 6 straipsniuose.

- 5 Dėl uždraustų arba griežtai ribojamų cheminių medžiagų konvencijos 5 straipsnio 1–3 dalys iš esmės numato, kad kiekviena Šalis, priėmusi galutinį reglamentuojantį dokumentą, konvencijos 2 straipsnio e punkte apibrėžtą kaip „Šalyje priimamas dokumentas, kuriam nereikia jokių paskesnių tos pačios Šalies reglamentuojančių dokumentų, kurio tikslas – uždrausti arba griežtai apriboti cheminę medžiagą“, apie tą dokumentą nedelsdama turi pranešti pagal konvencijos nuostatas įsteigtam sekretoriatui, kuris turi patikrinti, ar gautame pranešime yra informacija, būtina pagal konvencijos I priedą, būtent informacija apie atitinkamos cheminės medžiagos tapatybę, jos fizines chemines, toksikologines ir ekotoksikologines savybes bei su žmogaus sveikata ir aplinka susijusias priežastis, kuriomis grindžiamas galutinio reglamentuojančio dokumento priėmimas. Gavęs šią informaciją, sekretoriatas nedelsdamas perduoda visoms konvencijos šalims gautos informacijos santrauką. Tačiau jei pranešime reikiamos informacijos nėra, sekretoriatas praneša apie tai nepilną pranešimą atsiuntusiai šaliai, kad ji nedelsdama pateiktų trūkstamą informaciją. Konvencijos 5 straipsnio 4 dalis numato, kad sekretoriatas bet kuriuo atveju kas šeši mėnesiai perduoda šalims pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis gautos informacijos santrauką, „įskaitant informaciją, susijusią su tais pranešimais, kuriuose nėra informacijos, būtinos pagal I priedą“.
- 6 Remiantis konvencijos 5 straipsnio 5 dalimi, „kai Sekretoriatas gauna bent vieną pranešimą iš kiekvieno iš dviejų sutikimo, apie kurį pranešama iš anksto, procedūroje (taip pat vadinamojoje „išankstinio sutikimo pranešimo procedūroje“, toliau – PIC procedūra) dalyvaujančių regionų dėl konkrečios cheminės medžiagos, kuris, jį patikrinus, atitinka I priedo reikalavimus, jis nusiunčia pranešimus Cheminių medžiagų kontrolės komitetui. <...>“. Pagal šio straipsnio 6 dalį šis komitetas patikrina informaciją, pateikiamą tokiuose pranešimuose, ir, vadovaudamasis konvencijos II priede nustatytais kriterijais, iš esmės susijusiais su galutinio

reglamentuojančio dokumento priemonių pagrindimu ir pateisinimu bei jų realiu arba laukiamu poveikiu žmogaus sveikatai ir aplinkai, pateikia šalių konferencijai rekomendacijas dėl to, ar aptariamajai cheminei medžiagai turėtų būti taikoma PIC procedūra ir atitinkamai ar ji turėtų būti įrašyta į konvencijos III priedą.

7 Panaši procedūra, susijusi su labai pavojingais pesticidų junginiais, numatyta konvencijos 6 straipsnyje. Pagal šio straipsnio 1 dalies nuostatas „bet kuri Šalis, kuri yra priskiriama besivystančių šalių ar pereinamosios ekonomikos šalių grupei ir kuri susiduria su problemomis, išskylančiomis dėl labai pavojingų pesticidų junginių naudojimo laikantis jų naudojimo jos teritorijoje sąlygų, gali siūlyti Sekretoriatui įrašyti labai pavojingus pesticidų junginius į III priedą“. Šio straipsnio 2–5 dalyse aprašyta tokiomis aplinkybėmis taikytina procedūra didžia dalimi yra panaši į šio sprendimo 5 ir 6 punktuose aprašytą procedūrą, taikomą uždraustoms arba griežtai ribojamoms cheminėms medžiagoms.

8 Konvencijos 7 ir 9 straipsniai aprašo taikytiną procedūrą atitinkamai įrašant cheminę medžiagą į konvencijos III priedą ar ją iš ten išbraukiant, o 8 straipsnis detalizuoja cheminių medžiagų, kurioms prieš įsigaliojant konvencijai buvo taikoma 1989 m. Jungtinių Tautų aplinkos apsaugos programos (toliau – UNEP) ir Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos (toliau – FAO) nustatyta savanoriška sutikimo, apie kuri pranešama iš anksto, procedūra, įrašymo į šį priedą sąlygas. Konvencijos nustatyta PIC procedūra yra detalai aprašyta konvencijos 10 ir 11 straipsniuose, kuriuose kalbama apie pareigas, atitinkamai susijusias su cheminių medžiagų, įrašytų į III priedą, importą ir eksportą.

9 Pagal 10 straipsnio nuostatas:

„1. Kiekviena Šalis imasi reikiamų teisės ar administracinių priemonių siekdama užtikrinti, kad sprendimai dėl įrašytų į III priedą cheminių medžiagų importo būtų priimami laiku.

2. Kiekviena Šalis kiek galima greičiau ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip po devynių mėnesių nuo rekomendacinio pobūdžio dokumento (kuris pridedamas prie šalių konferencijos nutarimo įrašyti naują cheminę medžiagą į III priedą) išsiuntimo dienos nusiuncia Sekretariatui atsakymą dėl atitinkamos cheminės medžiagos tolesnio importo. Jei Šalis daro atsakymo pakeitimų, tai ji nedelsdama pateikia Sekretariatui pataisytą atsakymą.

3. Sekretoriatas, pasibaigus laikotarpiui, nurodytam 2 dalyje, kreipiasi į Šalį, nepateikusių atsakymo, su raštišku prašymu tai padaryti. Jei Šalis negali pateikti atsakymo, Sekretoriatas prireikus padeda jai pateikti atsakymą per 11 straipsnio 2 dalies paskutiniame sakinyje nurodytą laiką.

4. Atsakymas pagal 2 dalį pateikiamas viena iš šių formų:

a) galutinis sprendimas priimamas vadovaujantis teisės ar administracinėmis priemonėmis:

i) leidžiantis importuoti;

ii) neleidžiantis importuoti; arba

iii) leidžiantis importuoti tik laikantis nurodytų sąlygų; arba

- b) tarpinis atsakymas, kuriame gali būti pateiktas:
- i) tarpinis sprendimas, leidžiantis importuoti tik laikantis nurodytų sąlygų arba nenustatant sąlygų, arba neleidžiantis importuoti tarpiniu laikotarpiu;
  - ii) pranešimas, kad galutinis sprendimas yra aktyviai svarstomas;
  - iii) prašymas Sekretariatui arba Šaliai, pranešusiai apie galutinį reglamentuojantį dokumentą, pateikti daugiau informacijos;
  - iv) prašymas Sekretariatui padėti įvertinti cheminę medžiagą.

5. Atsakymas pagal 4 dalies a ir b punktus yra susijęs su kategorija arba kategorijomis, nustatytomis tai cheminei medžiagai III priede.

<...>

8. Kiekviena Šalis, vadovaudamasi savo teisės ar administracinėmis priemonėmis, visiems suinteresuotiems jos jurisdikcijoje esantiems subjektams sudaro galimybes susipažinti su tais atsakymais.

9. Šalis, kuri pagal minėtas 2 ir 4 dalis bei 11 straipsnio 2 dalį nusprendžia neleisti importuoti cheminės medžiagos arba importuoti laikantis nurodytų sąlygų, tuo pat metu, jei ji to dar nepadarė, uždraudžia ar reikalauja laikytis tų pačių sąlygų:

a) importuojant cheminę medžiagą iš bet kurio šaltinio; ir

b) vietoje gaminant cheminę medžiagą vidaus vartojimui.

10. Sekretoriatas kas šeši mėnesiai praneša visoms Šalims apie atsakymus, kuriuos jis gavo. Ta informacija apima teisės ar administracinių priemonių, kuriomis remiantis buvo priimti sprendimai, apibūdinimą, jei tokie duomenys turimi. Be to, Sekretoriatas praneša Šalims apie bet kuriuos atvejus, kai atsakymas nepateikiamas.“

10 Konvencijos 11 straipsnis, reglamentuojantis įsipareigojimus, susijusius su cheminių medžiagų, įrašytų į III priedą, eksportu, numato:

„1. Kiekviena eksportuojanti Šalis:

a) įgyvendina atitinkamas teisės ar administracines priemones, užtikrinančias, kad visiems suinteresuotiems subjektams, esantiems jos jurisdikcijoje, būtų pranešama apie atsakymus, atsiųstus Sekretoriato pagal 10 straipsnio 10 dalį;

- b) imasi atitinkamų teisės ar administracinių priemonių užtikrinti, kad jos jurisdikcijai priklausantys eksportuotojai vykdytų sprendimus, nurodytus kiekviename atsakyme ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo to laiko, kai Sekretoriatas pirmą kartą praneša Šalims apie atsakymą pagal 10 straipsnio 10 dalį;

- c) importuojančių Šalių prašymu ir, jei reikia, pataria ir padeda joms:
  - i) gauti papildomos informacijos, padedančios priimti sprendimus pagal 10 straipsnio 4 dalį ir toliau minimą 2 dalies c punktą; ir

  - ii) stiprinti jų gebėjimus ir pajėgumus saugiai naudoti chemines medžiagas per visą jų naudojimo laikotarpį.

2. Kiekviena Šalis užtikrina, kad cheminė medžiaga, įrašyta į III priedą, nebūtų eksportuojama iš jos teritorijos į jokią kitą importuojančią Šalį, kuri dėl išskirtinių aplinkybių nepateikė atsakymo arba pateikė tarpinį atsakymą, kuriame nėra tarpinio sprendimo, išskyrus tuos atvejus, kai:

- a) tai yra cheminė medžiaga, kuri importavimo metu yra registruota kaip cheminė medžiaga importuojančioje Šalyje; arba

- b) tai yra cheminė medžiaga, kurios atžvilgiu turima įrodymų, jog anksčiau ji buvo naudojama importuojančioje Šalyje arba buvo importuojama į ją ir kuriai nebuvo taikomas joks reglamentuojantis dokumentas siekiant uždrausti ją naudoti; arba
- c) eksportuotojas siekė gauti aiškų leidimą ją importuoti ir jį gavo iš importuojančios Šalies paskirtosios nacionalinės institucijos. Importuojanti Šalis į tokį prašymą atsako per šešiasdešimt dienų ir nedelsdama praneša Sekretariatui savo sprendimą.

Eksportuojančios Šalies įsipareigojimai pagal šią dalį galioja vienerius metus ir pradedami taikyti pasibaigus šešių mėnesių laikotarpiui nuo tos dienos, kai Sekretariatas pirmą kartą praneša Šalims pagal 10 straipsnio 10 dalį, kad Šalis nepateikė atsakymo arba pateikė tarpinį atsakymą, kuriame nėra tarpinio sprendimo.“ (Pataisytas vertimas)

- 11 Konvencijos 10 ir 11 straipsniai kalba apie įsipareigojimus, susijusius su cheminių medžiagų, įrašytų į šios konvencijos III priedą, importu ir eksportu, o 12 straipsnis savo ruožtu reglamentuoja specifinį atvejį, kai medžiagos dar neįrašytos į šį priedą. Pastarasis straipsnis iš esmės numato, kad kai cheminė medžiaga, kuri šalyje yra uždrausta arba griežtai ribojama, eksportuojama iš jos teritorijos, ta šalis importuojančiai šaliai pateikia pranešimą apie eksportą, o importuojanti šalis turi patvirtinti pranešimo gavimą. Šiame pranešime pateikiama informacija, be kita ko, apie šios cheminės medžiagos pavadinimą, prevencines priemones šios cheminės medžiagos poveikiui ir jos emisijai sumažinti bei bet kuri papildoma informacija, kurią turi eksportuojančios šalies paskirtoji nacionalinė institucija ir kuri gali būti naudinga importuojančios šalies paskirtajai nacionalinei institucijai. Remiantis šio 12 straipsnio 5 dalies nuostatomis, įsipareigojimas pateikti pranešimą apie eksportą netenka galios, esant tokioms trimis sąlygoms: cheminė medžiaga įrašoma į

III priedą, importuojanti šalis pateikia Sekretariatui atsakymą dėl cheminės medžiagos importo ateityje pagal konvencijos 10 straipsnio 2 dalį, ir sekretoriatas išplatina atsakymą šalims pagal to paties 10 straipsnio 10 dalį.

- 12 Konvencijos 13 straipsnis reglamentuoja informaciją, pateikiamą kartu su eksportuojamomis cheminėmis medžiagomis. Remiantis šio straipsnio 1 dalimi, „Šalių Konferencija skatina Pasaulio muitinių organizaciją skirti konkrečius suderintos sistemos prekės kodus atskiroms cheminėms medžiagoms ar cheminių medžiagų grupėms, įrašytoms į III priedą, priklausomai nuo to, kas tikslinga“. Suteikus tokį kodą, jis turi būti nurodomas atitinkamos cheminės medžiagos eksportą lydiniame važtaraštyje. Be to, šio straipsnio 2 ir 3 dalys numato konvencijos šalių pareigą reikalauti, kad ir į III priedą įrašytos cheminės medžiagos, ir jų teritorijoje uždraustos ar griežtai ribojamos cheminės medžiagos (13 straipsnio 2 dalis), kurioms tų valstybių teritorijose jau taikomi ženklinimo reikalavimai, susiję su žmogaus sveikata ar aplinka (13 straipsnio 3 dalis), jas eksportuojant atitiktų „ženklinimo reikalavimus, užtikrinančius, kad būtų gaunama pakankamai informacijos apie riziką ir (ar) pavojų žmogaus sveikatai ar aplinkai atsižvelgiant į atitinkamus tarptautinius standartus“. Konvencijos 13 straipsnio 4 dalis ragina eksportuojančias šalis užtikrinti, kad tarptautiniu mastu pripažįstamą formą atitinkantis saugos duomenų lapas, kuriame pateikiama naujausia turima informacija, būtų siunčiamas kiekvienam importuotojui, bent jau kiek tai susiję su 13 straipsnio 2 dalyje nurodytomis komerciniam naudojimui skirtomis cheminėmis medžiagomis. Galiausiai, remiantis to paties 13 straipsnio 5 dalies nuostatomis, informacija ženklinimo etiketėje ir saugos duomenų lape, pridėtame prie cheminių medžiagų, jei tai praktiškai įmanoma, turėtų būti pateikta viena ar keliomis importuojančios šalies oficialiomis kalbomis.
- 13 Konvencijos 14 straipsnis taip pat skatina šalis keistis turima mokslinė, techninė, ekonomine ir teisine informacija apie chemines medžiagas, kurias apima ši konvencija, ir apie nacionalinius reglamentuojančius dokumentus, kurie iš esmės riboja vienos ar keleto šių medžiagų naudojimą, o konvencijos 16 straipsnis savo ruožtu reglamentuoja techninę pagalbą. Šiuo atžvilgiu šalys, turinčios pažangesnes

cheminių medžiagų reglamentavimo programas, raginamos teikti techninę pagalbą kitoms konvencijos šalims, ypač besivystančioms ir pereinamosios ekonomikos šalims, plėtojant savo infrastruktūrą ir pajėgumus tvarkant chemines medžiagas „visą jų naudojimo laikotarpį“.

- 14 Galiausiai iš konvencijos 15 straipsnio matyti, kad jos šalys turi imtis tokių priemonių, kurios gali būti reikalingos siekiant veiksmingai įgyvendinti šią konvenciją, t. y. nacionalinių infrastruktūrų ir institucijų sukūrimo bei stiprinimo ir, jei būtina, imtis priemonių, kaip antai nacionalinių registru ir duomenų bazių kūrimas, įskaitant informaciją apie cheminių medžiagų saugumą, iniciatyvų, kurias siūlo pramonė, rėmimas, savanoriškų susitarimų dėl techninės pagalbos skatinimas. Be to, pagal 15 straipsnio 2 dalį „kiekviena Šalis užtikrina, kiek tai praktiškai įmanoma, kad visuomenė galėtų tinkamai gauti informaciją, kaip elgtis su cheminėmis medžiagomis ir įvykus avarijai, bei apie alternatyvas, saugesnes žmogaus sveikatai ar aplinkai, nei į III priedą įrašytos cheminės medžiagos“, o pagal to paties straipsnio 4 dalį „jokia <...> Konvencijos nuostata negali būti aiškinama kaip apribojanti Šalių teisę imtis veiksmų, kurie griežčiau apsaugo žmogaus sveikatą ir aplinką, nei to reikalauja ši Konvencija, jei tokie veiksmai atitinka šios Konvencijos nuostatas ir tarptautinę teisę“.

- 15 Tolesnėse konvencijos nuostatose iš esmės kalbama apie organų ir institucijų, įpareigotų prižiūrėti ir vertinti konvencijos taikymą, vaidmenį bei paskirtį (18 ir 19 straipsniai), taisykles, taikomas konvencijoje numatytų pareigų nesilaikymo atveju arba kilus ginčams, susijusiems su jos aiškinimu arba taikymu (17 ir 20 straipsniai) ir taikytiną procedūrą konvencijos ar jos priedų pakeitimo, taip pat papildomų priedų priėmimo atveju (21 ir 22 straipsniai).

- 16 Remiantis konvencijos 25 straipsnio 1 dalimi, konvenciją ratifikuoja, priima ar patvirtina valstybės ir regioninės ekonominės integracijos organizacijos, o pasibaigus konvencijai pasirašyti skirtam laikotarpiui, valstybės ir šios organizacijos gali prisijungti prie konvencijos nuo kitos dienos. Kai dėl šių organizacijų, šio straipsnio 2 dalis paaiškina, kad „bet kuri regioninė ekonominės integracijos organizacija, kuri tampa <...> Konvencijos Šalimi, kai nėra viena jos valstybių narių nėra Konvencijos Šalis, yra įpareigota laikytis šios Konvencijos“. Tačiau „kai tokios organizacijos viena ar keletas valstybių narių yra šios Konvencijos Šalys, organizacija ir jos narės priima sprendimą dėl jų atitinkamos atsakomybės vykdant šioje Konvencijoje nustatytus įsipareigojimus“. Iš to paties 25 straipsnio 2 dalies pabaigos išplaukia, kad tokiais atvejais „ši organizacija ir jos valstybės narės neturi teisės tuo pat metu naudotis savo teisėmis pagal Konvenciją“. Remiantis konvencijos 25 straipsnio 3 dalimi, iš regioninės ekonominės integracijos organizacijos ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumente reikalaujama nurodyti „savo kompetenciją šios Konvencijos reglamentuojamais klausimais“ (pataisytas vertimas).

Faktinės bylos aplinkybės

- 17 1998 m. rugsėjo 11 d. Roterdame (Nyderlandai) Bendrijos vardu pasirašius šią konvenciją, Komisija 2002 m. sausio 24 d. pateikė Tarybos sprendimo dėl šios konvencijos patvirtinimo Bendrijos vardu pasiūlymą (OL C 126 E, p. 274), kuriame, remiantis konvencijos 25 straipsnio 3 dalimi, nurodyta Bendrijos kompetencija konvencijos reglamentuojamais klausimais. Šis EB 133 straipsniu kartu su EB 300 straipsnio 2 dalies pirmosios pastraipos pirmu sakiniu ir EB 300 straipsnio 3 dalies pirmąja pastraipa pagrįstas pasiūlymas 2 straipsnio 2 dalyje numatė, kad „Komisija yra kompetentinga visais šios konvencijos reglamentuojamais klausimais“ (neoficialus vertimas).

- 18 Tačiau po konsultacijų su Europos Parlamentu pagal EB 300 straipsnio 3 dalies pirmąją pastraipą Taryba vieningai nusprendė nepritarti šiam siūlymui ir pakeisti EB 133 straipsnį EB 175 straipsnio 1 dalimi. Taigi šis 2002 m. gruodžio 19 d. Briuselyje vykusios „Teisingumo ir vidaus reikalų“ Tarybos sesijos metu be diskusijų priimtas ginčijamas sprendimas buvo pagrįstas EB 175 straipsnio 1 dalimi kartu su EB 300 straipsnio 2 dalies pirmosios pastraipos pirmu sakiniu ir EB 300 straipsnio 3 dalies pirmąja pastraipa. Pagal konvencijos 25 straipsnio 3 dalį reikalaujama šio sprendimo B priede pateiktame pareiškime dėl kompetencijos sakoma:

„Europos bendrija skelbia, kad, atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 175 straipsnio 1 dalį, ji yra kompetentinga sudaryti tarptautinius susitarimus ir priversti laikytis iš jų kylančių įsipareigojimų, siekiant įgyvendinti šiuos tikslus:

- išlaikyti, saugoti ir gerinti aplinkos kokybę,

- saugoti žmonių sveikatą,

- apdairiai ir racionaliai naudoti gamtos išteklius,

- remti tarptautinio lygio priemones, skirtas regioninėms ar pasaulinėms aplinkos problemoms spręsti.

Be to, Europos bendrija skelbia jau priėmusi teises priemones, tarp jų ir (2003 m. sausio 28 d.) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą Nr. 304/2003 dėl pavojingų cheminių medžiagų eksporto ir importo (OL L 63, p. 1), kurios įpareigoja jai priklausančias valstybes nares šios konvencijos reglamentuojamais klausimais, ir kad ji konvencijos sekretoriui pateiks ir per nustatytą terminą atnaujins teisinių priemonių sąrašą.

Europos bendrija atsako už šioje konvencijoje numatytų įsipareigojimų, susijusių su galiojančia Bendrijos teise, įgyvendinimą.

Bendrijos kompetencijos įgyvendinimas reikalauja nuolatinio vystymosi.“

- 19 Tokiomis aplinkybėmis manydama, kad konvencijos sudarymo aktas yra neteisėtas, Komisija nusprendė pareikšti šį ieškinį.

- 20 2003 m. liepos 16 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi Prancūzijos Respublikai, Nyderlandų Karalystei, Austrijos Respublikai, Suomijos Respublikai, Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei bei Europos Parlamentui buvo leista įstoti į bylą Tarybos reikalavimams paremti.

Dėl ieškinio

Šalių argumentai

- 21 Pagrįsdama savo ieškinį, Komisija nurodo vienintelį ieškinio pagrindą, paremtą EB sutarties pažeidimu dėl neteisingo teisinio pagrindo pasirinkimo. Iš tikrųjų, kadangi konvencija yra priemonė, iš esmės skirta reglamentuoti tarptautinę prekybą tam tikromis pavojingomis cheminėmis medžiagomis, ji susijusi su bendra prekybos politika, o ne su Bendrijos aplinkos politika. Todėl ginčijamas sprendimas turėjo būti pagrįstas EB 133 straipsniu kartu su EB 300 straipsniu, o ne EB 175 straipsnio 1 dalimi kartu su tuo pačiu EB 300 straipsniu.
- 22 Šiuo atžvilgiu Komisija, be kita ko, remiasi konvencijos tikslais, kurie aiškiai išreiškia jos šalių valią siekti glaudaus bendradarbiavimo tarptautinės prekybos pesticidais ir kitomis pavojingomis cheminėmis medžiagomis srityje, taip pat pačiu šios konvencijos tekstu, kurio nuostatos vienareikšmiškai rodo, jog dominuojanti šios priemonės paskirtis yra prekybinė.
- 23 Pirmiausia tai išplaukia iš paties Konvencijos pavadinimo ir iš jos 1 straipsnio, kuriuose aiškiai kalbama apie tarptautinę prekybą tam tikromis cheminėmis medžiagomis ir pavojingais pesticidais bei apie jų „importą“ ir „eksportą“. Be to, tai išplaukia iš konvencijos 5–9 straipsnių, kuriais nustatytos pagrindinės taisyklės, susijusios su labai pavojingų cheminių medžiagų įrašymu arba išbraukimu iš konvencijos III priedo. Galiausiai tą ypač rodo konvencijos 10 ir 11 straipsniai, kurie, nustatydami pagrindines pareigas, susijusias su į minėtą priedą įrašytų cheminių medžiagų importu ir eksportu, ir tiksliai atskleiddami PIC procedūros bruožus,

vaidina lemiamą vaidmenį šios konvencijos sistemoje. Šie du straipsniai yra aiškiai susiję su prekyba, nes jie, be kita ko, dėl su planuojamu cheminių medžiagų importu susijusių atsakymų pranešimo mechanizmo suteikia eksportuotojams galimybę aiškiai žinoti, kurios rinkos jų gaminiais yra atvertos ir kokiomis sąlygomis.

- 24 Analogiškai konvencijos 12–16 straipsniuose pateiktos taisyklės turi nepaneigiamą poveikį prekybai cheminėmis medžiagomis, nes jos importuojančioms šalims suteikia instrumentus ir informaciją, reikalingus identifikuoti galimus pavojus, susijusius su šių medžiagų naudojimu, ir dėl to nesuteikti leidimo įvežti į savo teritoriją arba apriboti įvežimą medžiagų, kurias jos pačios yra uždraudusios, griežtai riboja arba kurių tam tikrais atvejais jos negali saugiai naudoti.
- 25 Komisija papildomai nurodo, kad tai, jog žmogaus sveikatos ar aplinkos apsauga pagrįsti motyvai galėjo inspiruoti konvencijos sudarymą, negali būti kliūtis jos patvirtinimui remiantis EB 133 straipsniu, nes, viena vertus, iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, kad bendra prekybos politika pagal savo pobūdį turi būti aiškinama plačiai, peržengiant siaurus komercinės prekybos rėmus. Ši politika, be muitinės ir tarifinių priemonių, gali apimti ir kitas priemones bei siekti kitų tikslų nei vien tik prekybos su trečiosiomis šalimis reguliavimas, pavyzdžiui, pagalba šių valstybių vystymuisi, užsienio ir saugumo politikos įgyvendinimas arba šiuo atveju – aplinkos ir sveikatos apsauga. Šiuo atžvilgiu Komisija, be kita ko, nurodo 1987 m. kovo 26 d. Sprendimą *Komisija prieš Tarybą* (45/86, Rink. p. 1493), 1990 m. kovo 29 d. Sprendimą *Graikija prieš Tarybą*, vadinamą „Černobilio“ sprendimu (C-62/88, Rink. p. I-1527) ir 2002 m. gruodžio 12 d. Sprendimą *Komisija prieš Tarybą* (C-281/01, Rink. p. I-12049), kuriuo Teisingumo Teismas panaikino 2001 m. gegužės 14 d. Tarybos sprendimą 2001/469/EB dėl Susitarimo tarp Jungtinių Amerikos Valstijų vyriausybės ir Europos bendrijos dėl biurų įrangos ženklavimo energijos taupymo žymenimis koordinavimo sudarymo Bendrijos vardu (OL L 172, p. 1).

- 26 Kita vertus, net ir iš Sutarties teksto, būtent iš EB 6 straipsnio ir EB 152 straipsnio 1 dalies pirmosios pastraipos išplaukia, kad, apibrėžiant ir įgyvendinant visas EB 3 straipsnyje nurodytas Bendrijos politikas ir veiksmus, į juos reikia integruoti aplinkos apsaugos ir žmonių sveikatos reikalavimus. Todėl tarptautinis susitarimas gali būti patvirtintas remiantis EB 133 straipsniu, net jei siekiama aplinkosaugos tikslų, kurie gali būti pagrindiniai arba papildomi. Nagrinėjamu atveju pastaruoju straipsniu reikia remtis dar ir dėl to, kad konvencija iš esmės yra susijusi su tarptautinės prekybos pavojingomis cheminėmis medžiagomis reglamentavimu, o ne su nacionaliniu jų gamybos arba pateikimo į rinką, o tai yra papildomi aspektai, palyginti su šių medžiagų importu ir eksportu, reglamentavimu. Kaip Teisingumo Teismas nusprendė dėl minėto Jungtinių Amerikos Valstijų vyriausybės ir Bendrijos sudaryto susitarimo (toliau – *Energy Star* susitarimas), konvencija yra priemonė, turinti „tiesioginį ir betarpišką“ poveikį pavojingų cheminių medžiagų prekybai, o teigiamas efektas žmogaus sveikatai ir aplinkai yra tik „netiesioginis ir tarpiškas“.
- 27 Su šia išvada kategoriškai nesutinka Taryba ir visos į bylą įstojusios šalys. Jos tvirtina, kad kadangi konvencija nenustato jokio abipusio pavojingų cheminių medžiagų ženklavimo pripažinimo ir labiau siekia kontroliuoti ir net riboti, o ne skatinti prekybą tokiomis medžiagomis, ji yra labiau panaši į Kartagenos protokolą dėl biologinės saugos nei į *Energy Star* susitarimą, kuris savo ruožtu aiškiai siekė suteikti gamintojams galimybę leisti pasinaudoti bendru logotipu pagal abipusio registracijos pripažinimo procedūrą ir taip skatinti energetiniu požiūriu efektyvių gaminių pasiūlą ir paklausą. Tačiau paprašytas priimti sprendimą, be kita ko, dėl tinkamo teisinio pagrindo sudaryti šį protokolą, kuris taip pat nustato „sutikimo, apie kurį pranešama iš anksto, procedūrą“, Teisingumo Teismas 2001 m. gruodžio 6 d. Nuomonės 2/00 (Rink. p. I-9713) 33 punkte nusprendė, kad ši procedūra yra tipinė aplinkos politikos priemonė, todėl, pasirašant šį protokolą Bendrijos vardu, reikėjo remtis EB 175 straipsnio 1 dalimi. Panašūs argumentai tinka ir nagrinėjamu atveju sudarant konvenciją.

- 28 Kiek tai susiję su pačiais konvencijos tikslais, Taryba ir į bylą įstojusios šalys nurodo kelias konvencijos konstatuojamąsias dalis, kuriose minimas cheminių medžiagų ir pesticidų keliamas pavojus ir kenksmingas poveikis žmogaus sveikatai ir aplinkai, ir jos 1 straipsnį, patvirtinantį šalių valią skatinti ne tarptautinę prekybą šiomis medžiagomis, o visuotinę atsakomybę ir bendras Šalių pastangas tarptautinėje prekyboje šiomis medžiagomis, siekiant apsaugoti žmogaus sveikatą ir aplinką nuo potencialaus kenksmingo poveikio ir prisidėti prie aplinkosaugos požiūriu tinkamo jų naudojimo. Šio straipsnio tekstas visiškai patvirtina dominuojantį su aplinkos apsauga susijusį šios konvencijos tikslą, kaip ir 2 straipsnio f punktą, kuriame sakoma, kad chemijos produktų „eksportas“ ir „importas“ apima bet kokią šių medžiagų pervežimą tarp konvencijos šalių, išskyrus tranzito operacijas, nesvarbu, koks būtų tikslas, dėl kurio jos vykdomos.
- 29 Kai kurios pagrindinės konvencijos nuostatos taip pat aiškiai pabrėžia sveikatos ir aplinkos pirmenybę prieš valią, kurią Komisija priskiria konvencijos šalims, supaprastinti arba reglamentuoti tarptautinę prekybą šiomis medžiagomis. Be konvencijos 10 ir 11 straipsnių, susijusių su tikrąja PIC procedūra, Taryba ir į bylą įstojusios šalys šiuo atžvilgiu konkrečiai nurodo nuostatas, susijusias su pranešimu apie nacionalinius reglamentuojančius dokumentus, kuriais siekiama uždrausti ar griežtai riboti chemines medžiagas (5 straipsnis), taikytiną cheminių medžiagų įrašymo į III priedą ar išbraukimo iš jo procedūrą (7–9 straipsniai), šių medžiagų ženklavimo reikalavimus (13 straipsnis), keitinąsi bet kokio pobūdžio informacija apie chemines medžiagas, kurias apima ši Konvencija (14 straipsnis), nacionalinių infrastruktūrų ir institucijų sukūrimą ir stiprinimą siekiant veiksmingai įgyvendinti šią Konvenciją, be kita ko, registrų ir duomenų bazių kūrimą, įskaitant informaciją apie cheminių medžiagų saugumą (15 straipsnis), ir besivystančioms šalims ar pereinamosios ekonomikos šalims teiktiną techninę pagalbą (16 straipsnis).
- 30 Galiausiai, Tarybos ir į bylą įstojusių šalių nuomone, iš esmės aplinkosauginis konvencijos pobūdis aiškiai išplaukia iš aplinkybių, kuriomis ji buvo priimta. Šiuo

atžvilgiu Taryba pirmiausia pažymi, kad priimti konvenciją tiesiogiai paskatino UNEP ir FAO, t. y. neprekybinių organizacijų sukurta savanoriška sutikimo, apie kurį pranešama iš anksto, procedūra, ir kad UNEP bei FAO valdymo organai sušaukė šalių konferenciją, kad būtų parengta ir priimta konvencija, ir, be to, prišiemė pagrindinį vaidmenį jai vadovauti, juo labiau kad ir pagal konvencijos 19 straipsnio 3 dalies nuostatas, „UNEP vykdomasis direktorius ir FAO generalinis direktorius kartu vykdo šios Konvencijos Sekretoriato funkcijas vadovaudamiesi tarpusavio susitarimais, kuriuos tvirtina Šalių konferencija“.

- 31 Toliau Taryba primena, kad konvencija taip pat atkartoja Jungtinių Tautų Aplinkos ir plėtros konferencijoje, vykusioje 1992 m. birželio 3–14 d. Rio de Žaneire (Brazilija) priimtos „Darbotvarkės 21“ 19 skyrių. Šiame skyriuje, kurio pavadinimas yra „Toksiškų cheminių medžiagų, įskaitant neteisėtus tarptautinės prekybos toksiškais ir pavojingais produktais prevenciją, tinkamas aplinkosauginis valdymas“, aiškiai kalbama apie PIC procedūros taikymo išplėtimą siekiant sustiprinti racionalų toksiškų cheminių medžiagų valdymą.
- 32 Galiausiai konvencija taip pat buvo tarp pagrindinių susitarimų, dėl kurių buvo diskutuojama nuo 2002 m. rugpjūčio 26 d. iki 2002 m. rugsėjo 4 d. vykusiame Pasaulio viršūnių susitikime dėl tvaraus vystymosi Johaneshurge (Pietų Afrika). Vis dėlto pasibaigus šiam viršūnių susitikimui priimto veiksmų plano 23 punkto a papunktis aiškiai ragino visas šalis skatinti konvencijos ratifikavimą ir skubiai įgyvendinti šią priemonę dėl jos teigiamo poveikio žmogaus sveikatai ir aplinkai.
- 33 Visi šie veiksniai aiškiai patvirtina tai, jog reikia remtis EB 175 straipsnio 1 dalimi. Taryba ir į bylą įstojusios šalys šiuo atžvilgiu nurodo kelis Bendrijos susitarimus arba reglamentus, kurių nuostatos yra prekybinio pobūdžio, tačiau, nepaisant to, dėl juose dominuojančių su aplinkos apsauga susijusių tikslų pagrįstus pastaruoju – EB sutarties 130 S straipsniu (po pakeitimo – EB 175 straipsniu) arba EEB sutarties 130 S straipsniu (po pakeitimo – EB sutarties 130 S straipsniu). Taip

yra, be kita ko, 1993 m. vasario 1 d. Tarybos sprendimo 93/98/EEB dėl Konvencijos dėl pavojingų atliekų tarpvalstybinių pervežimų bei jų tvarkymo kontrolės (Bazelio konvencija) patvirtinimo Bendrijos vardu (OL L 39, p. 1), 1992 m. liepos 23 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2455/92 dėl tam tikrų pavojingų cheminių medžiagų eksporto ir importo (OL L 251, p. 13), 1993 m. vasario 1 d. Tarybos reglamento Nr. 259/93 dėl atliekų vežimo Europos bendrijos viduje, į Bendriją ir iš jos priežiūros ir kontrolės (OL L 30, p. 1) ir 1996 m. gruodžio 9 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 338/97 dėl laukinės faunos ir floros rūšių apsaugos kontroliuojant jų prekybą (OL L 61, 1997, p. 1) atveju.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 34 Pirmiausia primintina, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką teisinio pagrindo Bendrijos teisės aktui, taip pat ir priimtam ketinant sudaryti tarptautinį susitarimą, parinkimas turi būti grindžiamas objektyviais kriterijais, kuriems gali būti taikoma teisminė kontrolė ir kuriems, be kita ko, priskirtinas teisės akto tikslas ir turinys (žr. nurodyto 1987 m. kovo 26 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą* 11 punktą; 1991 m. birželio 11 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą*, vadinamojo „Titanio dioksido“ sprendimo, C-300/89, Rink. p. I-2867, 10 punktą; 1996 m. gruodžio 3 d. Sprendimo *Portugalija prieš Tarybą*, C-268/94, Rink. p. I-6177, 22 punktą; nurodytos nuomonės 2/00 22 punktą ir 2005 m. rugsėjo 13 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą*, C-176/03, Rink. p. I-7879, 45 punktą).
- 35 Jeigu Bendrijos teisės akto analizė parodo, kad juo siekiama dvigubo tikslo arba jis turi dvi sudedamąsias dalis, ir jei viena iš jų yra laikytina pagrindine ar dominuojančia, o kita yra tik papildoma, teisės aktas turi būti grindžiamas tik vienu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja tikslas arba pagrindinė ar dominuojanti sudedamoji dalis (žr. 2001 m. sausio 30 d. Sprendimo *Ispanija prieš Tarybą*, C-36/98, Rink. p. I-779, 59 punktą; 2003 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą*, C-211/01, Rink. p. I-8913, 39 punktą ir 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą*, C-338/01, Rink. p. I-4829, 55 punktą).

- 36 Tačiau jeigu nustatoma, kad aktu tuo pat metu siekiama kelių tikslų arba jį sudaro kelios neatsiejamos sudedamosios dalys, iš kurių nė viena nėra papildoma ir netiesioginė, palyginti su likusiomis, toks aktas turės būti grindžiamas skirtingais atitinkamais teisiniais pagrindais (žr. šiuo klausimu, be kita ko, 2002 m. rugsėjo 19 d. Sprendimo *Huber*, C-336/00, Rink. p. I-7699, 31 punktą; nurodyto 2002 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą* 35 punktą ir nurodyto 2003 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą* 40 punktą).
- 37 Šiuo atveju, kaip nurodė Taryba ir visos į bylą įstojusios šalys savo rašytinėse ir žodinėse pastabose, negalima neigti to, kad žmogaus sveikatos ir aplinkos apsauga buvo pagrindinis dalykas, apie kurį galvojo konvenciją pasirašiusios šalys. Iš tikrųjų šis tikslas aiškiai išplaukia ne tik iš šios konvencijos preambulės, bet taip pat iš paties jos teksto, nes keletas nuostatų vienareikšmiškai patvirtina šio tikslo svarbą.
- 38 Taip yra, be kita ko, konvencijos 5 straipsnio, įtvirtinančio keitimosi informacija, susijusia su šios konvencijos šalių priimtais dokumentais siekiant uždrausti arba griežtai riboti cheminės medžiagos naudojimą jų teritorijoje, procedūrą, ir konvencijos 12 straipsnio, kuris savo ruožtu numato šalių pareigą pateikti pranešimą apie eksportą importuojančiai šaliai, kai uždrausta ar griežtai ribojama cheminė medžiaga eksportuojama iš jų teritorijos, ir kuris skaidrumo sumetimais reikalauja, kad importuojanti šalis oficialiai patvirtintų šio pranešimo gavimą, atveju. Kaip generalinė advokatė pažymėjo savo išvados 37 punkte, šiais straipsniais iš esmės siekiama užkirsti kelią tam, kad konvencijos šalys, visų pirma besivystančios valstybės, nesusidurtų su pavojingų cheminių medžiagų importu, prieš tai negavusios galimybės imtis būtinų aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugos priemonių.
- 39 Reikia paminėti ir konvencijos 10 bei 11 straipsnius, kurie, nustatydami su cheminių medžiagų, įrašytų į šios konvencijos III priedą, importu ir eksportu susijusias

pareigas, taip pat įtvirtina tam tikras taisykles, kaip nustatytosios konvencijos 10 straipsnio 9 dalies b punkte arba 11 straipsnio 1 dalies c punkte, susijusias su šių medžiagų gamyba ir jų tvarkymu šalies viduje, siekiant užtikrinti aukštą sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį, nepaisant cheminių medžiagų kilmės valstybės.

- 40 Galiausiai šiame kontekste gali būti paminėti konvencijos 13–16 straipsniai, be kita ko, numatantys saugos duomenų lapą (13 straipsnio 4 dalis), keitimąsi įvairaus pobūdžio informacija apie medžiagas, kurias apima ši konvencija, įskaitant toksikologinę, ekotoksikologinę ir šių medžiagų saugos informaciją (14 straipsnio 1 dalies a punktas) ir visuomenės teisę į informaciją, kaip elgtis su cheminėmis medžiagomis ir įvykus avarijai, bei apie alternatyvas, „saugesnes žmogaus sveikatai ar aplinkai“ (15 straipsnio 2 dalis). Šios įvairios nuostatos ir, be to, konvencijos 16 straipsnis, susijęs su technine pagalba besivystančioms ir pereinamosios ekonomikos šalims, aiškiai pabrėžia būtinybę garantuoti cheminių medžiagų saugumą ir užtikrinti skaidrų ir tvarų jų tvarkymą. Be to, konvencija aiškiai suteikia jos šalims teisę imtis veiksmų, kurie griežčiau apsaugo žmogaus sveikatą ir aplinką, nei to reikalauja ši konvencija, jei tokie veiksmai atitinka šios konvencijos nuostatas ir tarptautinę teisę (15 straipsnio 4 dalis).

- 41 Nurodytų nuostatų tekstas atskleidžia su aplinka ir sveikata susijusių sudedamųjų dalių reikšmę konvencijos sistemoje. Kaip teisingai pastebėjo Taryba, tokią reikšmę taip pat galima matyti iš tarptautiniu mastu vykusių diskusijų ir derybų dėl šios konvencijos (UNEP, FAO, 1992 m. Rio de Žaneiro konferencijoje ir 2002 m. Johanesburgo viršūnių susitikime), iš diskusijų Bendrijos lygmeniu, iš skubaus konvencijos ratifikavimo, be kita ko, numatyto tarp 2002 m. liepos 22 d. Europos

Parlamento ir Tarybos sprendimo Nr. 1600/2002/EB, nustatančio šeštąją Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programą (OL L 242, p. 1), 7 straipsnio 2 dalies d punkte išvardytų prioritetinių veiksmų.

- 42 Todėl iš pirmiau pateiktų punktų negalima daryti išvados, kad su prekyba susijusi sudedamoji konvencijos dalis yra tik papildoma. Šios konvencijos nuostatų ir ypač su PIC procedūra susijusių straipsnių tekstas iš tikrųjų verčia daryti išvadą, kad konvencijoje yra normų, reglamentuojančių pavojingų cheminių medžiagų prekybą, ir normų, turinčių tiesioginį ir betarpišką poveikį prekybai (žr. šiuo klausimu nurodytos nuomonės 2/00 37 punktą ir nurodyto 2002 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą* 40 bei 41 punktus).
- 43 Tokių normų buvimą patvirtina ir konvencijos 1 straipsnis, pagal kurio nuostatas jos šalys tvirtina turinčios tikslą skatinti visuotinę atsakomybę ir bendras pastangas „tarptautinėje prekyboje tam tikromis pavojingomis cheminėmis medžiagomis“, bet taip pat ir pats sprendimas, dėl kurio pareikštas nagrinėjamas ieškinys. Iš tikrųjų Taryba sprendimo trečioje konstatuojamojoje dalyje pripažįsta, kad konvencija yra „svarbi priemonė tarptautinės prekybos pavojingomis cheminėmis medžiagomis ir pesticidais reglamentavimui tobulinti, kad nuo galimos žalos būtų saugoma žmonių sveikata ir aplinka ir skatinamas aplinkos atžvilgiu patikimas tokių medžiagų naudojimas“. Būtent priimdamos prekybinio pobūdžio dokumentus, susijusius su prekyba tam tikromis pavojingomis cheminėmis medžiagomis ar pesticidais, konvencijos šalys ketina pasiekti žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos tikslą.
- 44 Šiame kontekste taip pat pažymėtina, kad jeigu, kaip tvirtina Taryba ir kai kurios į bylą įstojusios šalys savo pareiškimuose, sutikimo, apie kurį pranešama iš anksto, procedūra iš tiesų yra tipinė aplinkos politikos priemonė, šios konvencijos atveju jos įgyvendinimą nustato nuostatos, tiesiogiai reglamentuojančios prekybą produktais, kuriems ji yra taikoma. Iš tikrųjų ir iš paties šios konvencijos pavadinimo, iš jos

5 straipsnio 6 dalies, skaitomos kartu su II priedo c punkto iv papunkčiu, išplaukia, kad konvencija taikoma tik tam tikroms pavojingoms cheminėms medžiagoms ir pesticidams tarptautinėje prekyboje, kuri savo ruožtu yra šių medžiagų įrašymo į konvencijos III priedą ir todėl PIC procedūros taikymo jų atžvilgiu *sine qua non* sąlyga. Kartagenos protokole, kurį Teisingumo Teismas nagrinėjo nurodytoje Nuomonėje 2/00, nebuvo tokios aiškios prekybos ir aplinkos sąsajos.

45 Iš tikrųjų Kartagenos protokolo, priimto po Biologinės įvairovės konvencijos, kurią 1992 m. birželį pasirašė Europos ekonominė bendrija ir jos valstybės narės, o 1993 m. spalio 25 d. Sprendimu 93/626/EEB (OL L 309, p. 1) patvirtino Taryba, pagrindinis tikslas, kaip pažymėjo Teisingumo Teismas nurodytos Nuomonės 2/00 34 punkte, yra saugoti biologinę įvairovę nuo žalingo poveikio, kuris gali atsirasti dėl atliekamų veiksnių su gyvaisiais modifikuotais organizmais ir dėl jų judėjimo iš vienos valstybės į kitą. Prekyba tokiais organizmais yra tik vienas iš šio protokolo reglamentuojamų aspektų, nors konvencijos sistemoje ji yra PIC procedūros taikymą lemiantis veiksnys.

46 Be to, ši procedūra, kaip ji yra apibrėžta konvencijoje, apima keletą priemonių, kurios turi būti laikomos tarptautinę prekybą šiomis medžiagomis „reguliuojančiomis“ arba „reglamentuojančiomis“ priemonėmis ir kurios priklauso bendrajai prekybos politikai. Šiuo atžvilgiu gali būti paminėta konvencijos šalių pareiga nustatyti importo režimą produktams, kuriems ši procedūra yra taikoma (10 straipsnio 1–5 dalys), pagrindinės informacijos apie šį režimą pateikimas bet kuriam suinteresuotam fiziniam arba juridiniam asmeniui (10 straipsnio 8 dalis) arba eksportuojančiųjų šalių pareiga užtikrinti, kad jų jurisdikcijoje esantys eksportuotojai laikytųsi importuojančių šalių nustatyto režimo ir ypač uždrausti, išskyrus aiškiai

apibrėžtas išimtis, bet kokį į konvencijos III priedą įrašytų medžiagų eksportą į konvencijos šalį, kuri sekretariatui nėra pranešusi apie šioms medžiagoms taikomą importo režimą arba yra jam pateikusi tik laikiną atsakymą, kuriame nėra sprendimo dėl laikinai taikomo importo režimo (11 straipsnio 1 dalies b punktas ir 2 dalis).

47 Konvencijos 10 straipsnio 9 dalis, nustatanti pareigą konvencijos šalims, priėmusioms sprendimą nepritarti atitinkamos cheminės medžiagos importui arba pritarti jam tik su tam tikromis sąlygomis, uždrausti arba tuo pat metu apriboti šios medžiagos importą, nepaisant šios medžiagos kilmės valstybės ar to, kad ji yra pagaminta vietoje, šiuo atžvilgiu ypač atskleidžia glaudų šio susitarimo prekybos ir aplinkos politikų persipynimą. Iš tikrųjų, kadangi šiame straipsnyje taip pat kalbama ir apie nagrinėjamų cheminių medžiagų gamybą vietoje, negalima nuneigti, kad jis yra susijęs su žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos politika. Tačiau tuo pat metu negalima neigti to, kad ši nuostata turi aiškią prekybinę paskirtį, nes importuojančių šalių priimta draudžianti arba ribojanti priemonė turi būti taikoma visam nagrinėjamų medžiagų importui, nepaisant jų kilmės valstybės. Taigi konvencijos nepasirašiusioms valstybėms taip pat taikoma ši nuostata, galinti tiesiogiai daryti įtaką prekybos iš tų šalių ir į jas srautams.

48 Galiausiai konvencijos 13 straipsnis ir ypač jo 2 ir 3 dalys, nustatančios tinkamo ženklavimo pareigą eksportuojant pavojingas chemines medžiagas, taip pat gali būti tarp konvencijos nuostatų, „reguliuojančių“ ir „reglamentuojančių“ tarptautinę prekybą šiomis medžiagomis. Be to, konvencijos poveikį tarptautinei prekybai dar patvirtina ir to paties straipsnio 1 dalis, kurioje nurodoma, kad Pasaulio muitinių organizacija skatinama atskiroms cheminėms medžiagoms ar cheminių medžiagų grupėms, įrašytoms į III priedą, skirti konkrečius suderintos sistemos prekės kodus, kurie privalomai būtų nurodomi šių medžiagų eksporto važtaraščiuose.

- 49 Šiomis išvadomis, susijusiomis su sudedamąja konvencijos dalimi, kuri yra susijusi su prekyba, negali būti suabejota dėl to, kad ši konvencija siekia labiau apriboti prekybą šiomis medžiagomis nei ją skatinti. Kaip savo rašytinėse pastabose teisingai pažymėjo Komisija, nemažai Bendrijos teisės aktų iš tikrųjų buvo priimti pagrindžiant juos EB 133 straipsniu arba anksčiau – EB sutarties 113 straipsniu (dabar – EB 133 straipsniu), net jeigu jais aiškiai buvo siekiama apriboti, ir net visiškai uždrausti tam tikrų gaminių importą arba eksportą (žr. šiuo klausimu, be kita ko, 1995 m. spalio 17 d. Sprendimo *Werner*, C-70/94, Rink. p. I-3189, 10 punktą; 1995 m. spalio 17 d. Sprendimo *Leifer*, C-83/94, Rink. p. I-3231, 10 punktą ir 1997 m. sausio 14 d. Sprendimo *Centro-Com*, C-124/95, Rink. p. I-81, 26 punktą).
- 50 Kai dėl keleto į bylą įstojusių šalių nurodytos aplinkybės, kad kiti panašūs Bendrijos susitarimai arba reglamentai buvo pagrįsti EEB sutarties 130S straipsniu arba EB 175 straipsniu, ji nagrinėjamai bylai neturi jokios reikšmės. Iš tikrųjų teisės akto teisinis pagrindas turi būti pasirenkamas atsižvelgiant į jo tikrąjį tikslą ir turinį, o ne į teisinį pagrindą, taikomą priimant kitus Bendrijos teisės aktus, kurie kartais turi panašių požymių (žr., be kita ko, 1994 m. birželio 28 d. Sprendimo *Parlamentas prieš Tarybą*, C-187/93, Rink. p. I-2857, 28 punktą, kuris kaip tik buvo susijęs su Reglamento Nr. 259/93 teisinio pagrindo pasirinkimu, kurį Taryba ir kai kurios į bylą įstojusios šalys nurodo šioje byloje teigdamos, jog reikia remtis EB 175 straipsniu).
- 51 Atsižvelgiant į visus pirmiau pateiktus argumentus ir, be to, kaip tai aiškiai išplaukia iš konvencijos preambulės aštuntos konstatuojamosios dalies, kurioje teigiama, kad konvencijos šalių prekybos politika ir aplinkosaugos politika turėtų būti suderintos atsižvelgiant į subalansuotos plėtros siekį, darytina išvada, kad ir siekiamų tikslų, ir turinio atžvilgiu ji turi dvi neatsiejamas sudedamąsias dalis, iš kurių nė viena negali būti laikoma papildoma arba netiesiogine, palyginti su kita: viena susijusi su bendra prekybos politika, o kita – su žmonių sveikatos ir aplinkos apsauga. Todėl pagal šio

sprendimo 36 punkte nurodytą teismo praktiką šią konvenciją Bendrijos vardu patvirtinantis sprendimas turėjo būti pagrįstas dviem atitinkamais teisiniais pagrindais – EB 133 straipsniu ir EB 175 straipsnio 1 dalimi kartu su šiuo atveju svarbiomis EB 300 straipsnio nuostatomis.

- 52 Kaip žinoma, Teisingumo Teismas minėto „Titano dioksido“ sprendimo 17–21 punktuose iš esmės nusprendė, jog dvigubu teisiniu pagrindu negalima remtis tuomet, kai numatytos teisės aktų priėmimo procedūros pagal kiekvieną pagrindą tarpusavyje yra nesuderinamos ir (arba) kai teisinių pagrindų derinys gali pažeisti Parlamento teises (žr. taip pat šiuo klausimu 1999 m. vasario 25 d. Sprendimo *Parlamentas prieš Tarybą*, C-164/97 ir C-165/97, Rink. p. I-1139, 14 punktą ir nurodyto 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą* 57 punktą). Tačiau šiuo atveju rėmimasis bendrai EB 133 straipsniu ir EB 175 straipsnio 1 dalimi nesukelia nė vienos iš nurodytųjų pasekmių.
- 53 Iš tikrųjų, viena vertus, konvencija nepatenka į kategoriją susitarimų, kuriems priimti, remiantis EB 133 straipsnio 5 dalimi, reikia, kad Taryba spręstų vieningai, todėl papildomas rėmimasis EB 133 straipsniu šiuo atveju negalėjo turėti jokios įtakos balsavimui Taryboje taikomoms taisyklėms, nes pastaroji nuostata, kaip ir EB 175 straipsnio 1 dalis, iš principo numato sprendimų priėmimą kvalifikuota balsų dauguma.
- 54 Kita vertus, rėmimasis bendrai EB 133 straipsniu ir EB 175 straipsnio 1 dalimi negali pažeisti ir Parlamento teisių, nes, nors EB 133 straipsnis kartu su EB 300 straipsnio 3 dalies pirmąja pastraipa ir nenumato konsultavimosi su šia institucija prieš sudarant susitarimą prekybos politikos srityje, tačiau tai numato 175 straipsnis. Taigi priešingai nei bylos, kurioje buvo priimtas nurodytas „Titano dioksido“ sprendimas, situacijoje, teisinių pagrindų derinys nagrinėjamu atveju nelemia jokio Parlamento teisių pažeidimo.

- 55 Galiausiai reikia pažymėti, kad, pagrįsdama konvenciją patvirtinantį sprendimą dvigubu teisiniu pagrindu, t. y. EB 133 ir 175 straipsniais, Bendrija kitoms konvencijos šalims taip pat parodo, kokia yra su šia konvencija, kuri, kaip buvo nurodyta pirmiau, priklauso bendrosios prekybos politikos ir Bendrijos aplinkos politikos sritims, susijusios Bendrijos kompetencijos apimtis ir kaip tą kompetenciją pasidalina Bendrija ir jos valstybės narės, turint omenyje tai, kad į tokį pasidalinimą taip pat turi būti atsižvelgta susitarimo įgyvendinimo Bendrijos lygmeniu stadijoje.
- 56 Atsižvelgiant į visa tai, kas pasakyta, ginčijamas sprendimas turi būti panaikintas, nes jis pagrįstas tik EB 175 straipsnio 1 dalimi kartu su EB 300 straipsnio 2 dalies pirmosios pastraipos pirmu sakiniu ir 3 dalies pirmąja pastraipa.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 57 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Pagal šio reglamento 69 straipsnio 3 dalį, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, arba jeigu susiklosto ypatingos aplinkybės, Teisingumo Teismas gali paskirstyti išlaidas šalims arba nurodyti kiekvienai padengti savo išlaidas. Kadangi dalis Komisijos ir Tarybos reikalavimų nagrinėjamu atveju buvo atmeta, kiekviena jų padengia savo išlaidas. Remiantis Procedūros reglamento 69 straipsnio 4 dalimi, įstojusios į bylą valstybės narės ir institucijos pačios padengia savo išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

- 1. Panaikinti 2002 m. gruodžio 19 d. Tarybos sprendimą 2003/106/EB dėl Roterdamo konvencijos dėl sutikimo, apie kurią pranešama iš anksto, procedūros, taikomos tam tikroms pavojingoms cheminėms medžiagoms ir pesticidams tarptautinėje prekyboje, patvirtinimo Europos bendrijos vardu.**
- 2. Europos Bendrijų Komisija ir Europos Sąjungos Taryba padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**
- 3. Prancūzijos Respublika, Nyderlandų Karalystė, Austrijos Respublika, Suomijos Respublika, Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė bei Europos Parlamentas padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.